

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA, JUSTÍCIA I RELACIONS AMB LES CORTS

9963 *Reial decret 396/2025, de 20 de maig, pel qual es regula el passaport de servei.*

L'expedició dels passaports de servei ha estat regulada fins avui pel Reial decret 825/1978, de 2 de març, pel qual es crea el passaport de servei per al personal de les representacions diplomàtiques i consulars d'Espanya a l'estranger. El creixement exponencial de la presència d'Espanya a l'exterior, així com la ràpida evolució de la societat espanyola, cada vegada més internacionalitzada, ha posat de manifest la necessitat d'actualitzar el règim que estableix el Reial decret esmentat, com ja va passar amb el relatiu al passaport diplomàtic, regulat actualment pel Reial decret 1123/2008, de 4 de juliol, sobre passaports diplomàtics.

Des de llavors, s'han multiplicat les facetes de l'acció exterior de l'Estat, tal com reconeix la Llei 2/2014, de 25 de març, de l'Acció i del Servei Exterior de l'Estat, que va aportar una definició àmplia del que constitueix el Servei Exterior de l'Estat, compost pels «òrgans, les unitats administratives i els mitjans humans i materials que, sota la direcció i la coordinació del Govern, executen i duen a terme la política exterior i l'Acció Exterior d'aquest, sense perjudici de les competències dels diferents departaments ministerials». No tots els agents que participen en la política exterior de manera habitual tenen la condició de personal diplomàtic o consular, per la qual cosa és cada vegada més oportú expedir passaports de servei a les persones que formen part del personal de les missions diplomàtiques, representacions permanents o oficines consulars o hi estan vinculades.

Una altra modificació necessària del Reial decret 825/1978, de 2 de març, respon a l'evolució i la creixent heterogeneïtat de la societat espanyola. En les últimes dècades, ha augmentat el nombre de persones titulars d'un passaport de servei unides conjugalment o com a parelles de fet amb persones de nacionalitat estrangera. Per això, no és casualitat que per als cònjuges i les parelles de fet no s'estableixi com a requisit estar en possessió d'un passaport ordinari espanyol vigent. El mateix es pot dir respecte als fills menors i als familiars directes restants fins al primer grau per consanguinitat o afinitat majors d'edat, que estableix específicament aquest Reial decret com a possibles beneficiaris del document de viatge esmentat. A la vista d'això, s'ha adaptat la definició dels familiars als quals es pot expedir passaports de servei a les regles pròpies d'expedició dels passaports diplomàtics.

Aquesta cerca de coherència respecte a la regulació dels passaports diplomàtics és la que també inspira l'adopció d'una definició més detallada del termini de validesa dels passaports de servei. En aquest sentit, la pràctica habitual demostra que es justifica l'expedició de passaports de servei amb una vigència de fins a cinc anys, coincidint amb la durada de les destinacions que ocupen la majoria dels seus titulars a l'exterior.

La norma projectada s'adequa als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, propis d'una bona governança, de conformitat amb els quals han d'actuar les administracions públiques en l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, segons estableix l'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

També atén la necessitat d'actualitzar la regulació del passaport de servei, que acosta a la dels passaports diplomàtics i a la realitat de la societat espanyola i del

funcionament del Servei Exterior, atès que té en compte l'existència cada vegada més freqüent de matrimonis i parelles de fet internacionals i el temps de permanència en els llocs. És eficaç i proporcionada, ja que conté els preceptes imprescindibles per complir el seu objectiu, i no afecta els drets i deures de la ciutadania.

Contribueix a dotar de més seguretat jurídica els titulars d'un passaport de servei, perquè ajusta la seva vigència a la durada del lloc, i també el mateix Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació, perquè clarifica els supòsits i requisits per a la seva expedició, la seva retirada i la seva devolució.

Compleix el principi de transparència, atès que identifica el seu propòsit i està acompanyada d'una memòria que n'explica el contingut.

La norma es dicta a l'empara de l'article 149.1.3a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre les relacions internacionals, en desplegament de l'article 59.1 de la Llei 2/2014, de 25 de març, i de conformitat amb el primer paràgraf de la seva disposició addicional cinquena, que disposa que «El Govern i els titulars dels departaments ministerials, en l'àmbit de les seves respectives competències, han de dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament de la present Llei».

Així mateix, s'adequa als articles 11 i 12 de la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana. Concretament, l'article 12.3 estableix que «Correspon al Govern, a proposta dels ministres de l'Interior i d'Afers Exteriors i de Cooperació, desplegar aquesta Llei pel que fa al règim jurídic del passaport».

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació i del ministre de l'Interior, amb l'aprovació prèvia del ministre per a la Transformació Digital i de la Funció Pública, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 20 de maig de 2025,

DISPOSO:

Article 1. *Passaport de servei.*

El passaport de servei és un document especial de viatge expedit per facilitar als seus titulars l'exercici de l'Acció Exterior de l'Estat, en aquells casos en què no correspongui l'expedició d'un passaport diplomàtic.

Article 2. *Competència.*

L'expedició del passaport de servei correspon al Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació, d'acord amb el que disposa aquest Reial decret. La persona titular del Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació ha de comunicar a la persona titular del Ministeri de l'Interior, en el termini de dos mesos, l'expedició dels passaports esmentats, que han de ser autoritzats per la persona titular de la Subsecretaria d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació.

Article 3. *Supòsits en què es pot expedir.*

1. El Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació pot expedir el passaport de servei, amb la valoració prèvia de les circumstàncies del cas, a les persones següents, sempre que estiguin en possessió de passaport ordinari espanyol vigent:

a) Personal funcionari de l'Administració General de l'Estat destinat a les missions diplomàtiques, les representacions permanents i les oficines consulars d'Espanya a qui la normativa vigent no consideri titular directe del dret a posseir un passaport diplomàtic.

b) Persones que, sense ser considerades titulars directes del dret a posseir un passaport diplomàtic, participin en l'Acció Exterior de l'Estat de manera habitual, en el marc de convenis de col·laboració o en projectes de cooperació o agermanament.

c) Personal funcionari del Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació que dugui a terme missions oficials a l'exterior i que per les seves característiques o les del país receptor així ho requereixi.

d) Persones que es desplacin a l'exterior per dur a terme pràctiques professionals o de formació en algun dels òrgans del Servei Exterior de l'Estat per un període no inferior a nou mesos.

e) Personal de les Forces Armades desplegat en missions militars a l'estranger per un període no inferior a tres mesos.

f) Personal de les forces i cossos de seguretat de l'Estat desplegat en missions militars o civils a l'estranger per un període no inferior a tres mesos.

g) Excepcionalment, personal laboral de les missions diplomàtiques, les representacions permanents i les oficines consulars d'Espanya que tingui la nacionalitat espanyola, quan les circumstàncies del país en què exerceixi la seva activitat laboral així ho aconsellin.

h) Persones que duguin a terme, amb caràcter temporal, missions oficials a l'exterior que per les seves característiques ho requereixin, i per a les quals no es consideri oportuna l'expedició d'un passaport diplomàtic.

2. S'ha d'expedir un passaport de servei al cònjuge o a la parella de fet del titular directe, sempre que convisqui o vagi a conviure amb el titular a l'estranger i quan les condicions del país receptor ho requereixin, segons el parer del Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació.

3. La concessió del passaport de servei comprèn els fills menors i els familiars directes restants fins al primer grau per consanguinitat o afinitat majors d'edat quan sigui acreditada la seva dependència del titular, sempre que convisquin o vagin a conviure amb el titular a l'estranger i quan les condicions del país receptor ho requereixin, segons el parer del Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació.

4. En cap cas no es pot concedir el passaport de servei a les persones que estiguin en les circumstàncies que preveu l'article 2.1 del Reial decret 896/2003, d'11 de juliol, pel qual es regula l'expedició del passaport ordinari i se'n determinen les característiques.

Article 4. *Concepte i acreditació de la parella de fet.*

1. Als efectes del que estableix l'article 3.2, es considera parella de fet la composta pels qui, tot i no estar impeditos per contreure matrimoni, convisquin de manera estable amb una relació d'afectivitat anàloga a la conjugal.

2. L'existència de la parella de fet s'ha d'acreditar mitjançant la certificació de la inscripció en els registres específics existents, expedida per aquests, així com, en els supòsits d'inexistència d'aquesta inscripció, mitjançant un instrument notarial en el qual consti l'existència de la relació d'afectivitat anàloga a la conjugal.

3. El titular del passaport de servei ha d'informar el Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació de la dissolució de la seva relació amb la seva parella de fet de manera anàloga a com va acreditar-ne l'existència. Per fer-ho disposa del termini d'un mes, comptat des de l'endemà que es produeixi la dissolució a efectes legals.

Article 5. *Període de validesa.*

1. El passaport de servei té una validesa màxima de cinc anys i coincideix amb el període en què sigui necessari per exercir les funcions del causant de la seva expedició, segons el parer del Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació.

2. El passaport de servei ha de ser retirat, per decisió del Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació, quan desapareguin les raons que en van justificar

l'expedició. El passaport de servei caduca, en tot cas, pel transcurs del seu termini de validesa.

Article 6. *Devolució de passaports.*

1. Els titulars directes i indirectes del passaport de servei l'han de tornar al Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació quan s'extingeixi la seva vigència, d'acord amb el que estableix aquest Reial decret. Per fer-ho disposen del termini d'un mes comptat des de l'endemà que s'extingeixi la seva vigència.

2. El titular directe del passaport de servei és responsable subsidiari de l'ús indegut del document esmentat pels titulars indirectes.

3. El titular directe està obligat a informar el Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació dels canvis en les seves relacions personals que hagin motivat l'expedició d'un passaport de servei a titulars indirectes. Per fer-ho el titular directe disposa del termini d'un mes comptat des de l'endemà que es produeixin els canvis esmentats en les seves relacions personals.

Disposició addicional única. *Tractament de dades personals.*

El maneig i tractament de les dades personals que es poden recollir per a la tramitació i l'expedició del passaport de servei s'adequa al que disposen el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46CE (Reglament general de protecció de dades), i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Disposició transitòria única. *Ultraactivitat de la normativa anterior.*

Es declara la ultraactivitat del règim que conté el Reial decret 825/1978, de 2 de març, respecte als titulars del passaport de servei que el van obtenir de conformitat amb la normativa esmentada, fins que expiri el període de validesa dels passaports de servei expedits.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogat el Reial decret 825/1978, de 2 de març, pel qual es crea el passaport de servei per al personal de les representacions diplomàtiques i consulars d'Espanya a l'estranger, així com totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.3a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de relacions internacionals.

Disposició final segona. *Desplegament i execució.*

S'habilita les persones titulars dels ministeris d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació i de l'Interior per regular mitjançant una ordre ministerial conjunta el procediment d'expedició del passaport de servei.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 20 de maig de 2025.

FELIPE R.

El ministre de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts,
FÉLIX BOLAÑOS GARCÍA